

Ieteikumi skolām, ja reģistrēts difterijas vai difterijas izraisītāju nēsāšanas [1] gadījums

12.04.2013

1. Noskaidrot skolēnu prombūtnes iemeslus klasē, kurā reģistrēts saslimšanas gadījums (turpmāk - infekcijas skartā klase), kā arī darbinieku prombūtnes iemeslus, kas bija kontaktā ar saslimušo bērnu, un informēt Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologu [2].

2. Nekavējoties organizēt un veikt kontaktpersonu* medicīnisko novērošanu[3] 7 dienas ilgi, sākot no dienas, kad bijis pēdējais kontakts ar slimnieku vai infekcijasizraisītāju nēsātāju, veikt skolēnu aptauju un apskati, kā arī reizi dienā sākumskolas skolēniem ieteicams mērīt ķermeņa temperatūru.

3. Nekavējoties izolēt saslimušo skolēnu (bērnam ir klepus, balss aizsmakums, sāpes kaklā, nespēks, paaugstināta ķermeņa temperatūra) no pārējiem un telefoniski informēt vecākus.

4. Nekavējoties telefoniski informēt Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologu par iespējamu skolēna vai darbinieka saslimšanas gadījumu.

5. Izvērtēt, vai kontaktpersonas (skolēni un darbinieki) ir saņēmuši visas nepieciešamās, vecumam atbilstošās vakcinācijas devas. Nepieciešamības gadījumā nosūtīt kontaktpersonu pie ģimenes ārsta konsultācijai un vakcinācijai.

6. Infekcijas skartajā klasē 7 dienas ilgi, sākot no dienas, kad bijis pēdējais kontakts ar slimnieku vai infekcijas izraisītāju nēsātāju, nodrošināt ierobežojošus pasākumus:

- informēt (vēlams rakstiski) to skolēnu vecākus, kuru bērni nav vakcinēti vai revakcinēti un kuri nav bijuši kontaktā ar slimnieku vai infekcijas izraisītāju nēsātāju, par iespējamās inficēšanās risku no citiem iespējams inficētiem klasesbiedriem un ieteikt šiem bērniem veselības aizsardzības nolūkā inkubācijas perioda laikā jeb 7 dienas ilgi (pēc slimnieka vai infekcijas izraisītāju nēsātāja pēdējās skolas apmeklējuma dienas), neapmeklēt infekcijas skarto klasi;
- neapvienot ar citām klasēm;
- nepieļaut kopīgu pasākumu rīkošanu, lai bērni no infekcijas skartās klases nekontaktētu ar bērniem no citām klasēm, t. sk. ierobežot kontaktēšanas iespēju starpbrīžos, tos organizējot secīgi, bet ne vienlaikus, ja vien tas ir iespējams;
- klasei, kurā ir reģistrēts saslimšanas gadījums, sporta nodarbības koplietošanas vai speciālās telpās organizēt pēdējai, turklāt pēc tām veikt telpu uzkopšanu;
- ja ēdienu trauki netiek mazgāti trauku mazgājamā mašīnā ar augstas temperatūras režīmu, ja ir iespējams, nodrošināt infekcijas skarto klasi ar vienreizlietojamiem traukiem vai atsevišķiem traukiem, kā arī veikt to dezinfekciju.

7. Nodrošināt sanitāros mezgļus ar šķidrām ziepēm roku mazgāšanai, kā arī vienreizlietojamiem dvieļiem, ar tualetes papīru pietiekamā daudzumā un atkritumu tvertnēm, kuru atvēršanai nav nepieciešama pieskaršanās ar roku.

8. Skolas sanitārajos mezgļos un ēdnīcā izlikt atgādinājumus: „Mazgā rokas!” u.tml.

9. Stingri sekot, kā jaunāko klašu skolēni mazgā rokas, īpaši pēc bērna atnākšanas skolā, pirms ēšanas, pēc pastaigām un tualetes apmeklēšanas.

10. Veikt virsmu un inventāra mazgāšanu un dezinfekciju, atbilstoši instrukcijām izmantojot mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus.

11. Nodrošināt, lai mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļi ir pietiekamā daudzumā un personāls ievēro to lietošanas instrukcijas.

12. Veikt koplietošanas telpu mitro uzkopšanu un vēdināšanu.

13. Audzināšanas stundās izglītot skolēnus par difterijas profilakses pasākumiem.

14. Nekavējoties informēt (vēlams rakstiski) vecākus par veicamajiem infekcijas slimības ierobežojošiem un profilakses pasākumiem, t.sk. medicīnisko novērošanu, un ieteikt:

- konsultēties ar savu ģimenes ārstu ar mērķi izvērtēt ģimenes locekļu vakcinācijas statusu, un nepieciešamības gadījumā vakcinēties vai revakcinēties;
- nodrošināt bērna veselības stāvokļa novērošanu ārpus skolas (mājās);
- nekavējoties vērsties pēc medicīniskās palīdzības, ja bērnam parādās slimības pazīmes (klepus, balss aizsmakums, sāpes kaklā, nespēks, paaugstināta ķermeņa temperatūra), informēt ārstu par to, ka skolā ir reģistrēts (-i) difterijas vai difterijas izraisītāju nēsāšanas gadījums (-i), kā arī pēc iespējas ātrāk informēt skolu par bērna saslimšanu;
- nodrošināt bērnu ar atsevišķiem traukiem un personīgās higiēnas piederumiem (dvieli u.c.);
- stingri sekot tam, kā bērns ievēro personīgo higiēnu, it sevišķi, kā mazgā rokas;
- nodrošināt rūpīgu telpu uzkopšanu mājās;
- precīzi pildīt ģimenes ārsta vai pediatra norādījumus.

15. Pieņemt saslimušos bērnus vai infekcijas izraisītāju nēsātājus skolā tikai ar ģimenes ārsta vai pediatra izziņu.

16. Lūgt iestādes darbiniekiem pārliecināties par savu vakcinācijas statusu un vakcinēties ja nepieciešams, kā arī nekavējoties vērsties pie ģimenes ārsta un informēt iestādes administrāciju par iespējamu saslimšanu (simptomi – klepus, balss aizsmakums, sāpes kaklā, nespēks, paaugstināta ķermeņa temperatūra).

17. Piedalīties Slimību profilakses un kontroles centra speciālistu organizētajā kontaktpersonu izmeklēšanā uz difteriju – sniegt informāciju par iestādes apmeklējumu un sagatavot kontaktpersonu sarakstu, kā arī, ja tiks veikta bērnu bakterioloģiskā izmeklēšana difterijas izraisītāju nēsātāju noteikšanai (uztriepes no deguna un rīkles gala), saņemt vecāku piekrišanu. Ja vecāku piekrišana bērna izmeklēšanai nav saņemta, vecākiem ar bērnu pašiem jāvērstas pie ģimenes ārsta, lai veiktu bakterioloģisko izmeklēšanu. Kontaktpersonām – bērniem un iestādes darbiniekiem, ja bakterioloģiskā izmeklēšana netika veikta izglītības iestādē, jāiesniedz izziņa no sava ģimenes ārsta par izmeklēšanas veikšanu.

18. Doto ieteikumu pasākumus nodrošināt arī katram sekojošam difterijas saslimšanas vai difterijas izraisītāju nēsātāja gadījumam. Inkubācijas un medicīniskās novērošanas laiku ievērot no pēdējā slimnieka vai difterijas izraisītāju nēsātāja izolēšanas datuma no kolektīva.

19. Ievērot Ministru kabineta 1999. gada 5. janvāra noteikumu Nr.7 „Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība” 7.³ punkta prasības: „Izglītības iestādes, sociālās aprūpes institūcijas vai citas iestādes vadītājs nodrošina informācijas sniegšanu telefoniski Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologam, ja viņam ir radušās aizdomas par grupveida saslimšanu (iestādē ir divas (vai vairāk) personas ar šādām infekcijas slimības pazīmēm – caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi vai citi ādas bojājumi”.

* Par kontaktpersonām uzskatīt personas, kuras skolā bija tuvā kontaktā ar slimnieku vai infekcijas izraisītāju nēsātāju (mācās vienā klasē vai strādā vienā telpā).

---

[1] Informācija par infekcijas slimībām ir pieejama SPKC mājas lapā:

<http://www.spkc.gov.lv/infekcijas-slimibas/>

[2] SPKC darbinieku kontaktinformācija: www.spkc.gov.lv/darbinieku-kontakti/

[3] Ministru kabineta 19.09.2006. noteikumi Nr.774 „Kontaktpersonu noteikšanas, primārās medicīniskās pārbaudes, laboratoriskās pārbaudes un medicīniskās novērošanas kārtība”

<http://likumi.lv/doc.php?id=144279>